

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tekninen hallinto

tilivelvollinen: tekninen johtaja

Palvelusuunnitelma

Teknisen hallinnon tulosalueelle sisältyvät teknisten palvelujen toimialan kokous ja muut hallinnon yleiset kulut. Yhdyskuntasuunnittelun tavoitteena on vuorovaikutteiseen suunnitteluun ja riittävän vaikutusten arviointiin perustuen kehittää Lemmin kuntaa kestävästä kehityksen periaatteella. Kunnan on voitava osoittaa laadukkaita rakennuspaikkoja kaava-alueilla ja edistettävä myös haja-asutusalueen rakentamismahdollisuuksia.

Teknisen lautakunnan alaiset palvelut ovat merkittävässä roolissa kunnan valmiussuunnittelussa, jossa tavoitteena on turvata kunnan toiminnalle tärkeät palvelut mahdollisimman häiriöttömästi kaikissa yhteiskunnan turvallisuustilanteissa. Tämä vaatii myös yhteistyötä toimialojen välillä.

Rakennusvalvonnan tavoitteena on käsitellä lupahakemukset kohtuullisessa ajassa, sekä panostaa valvonnassa ohjauksen laatuun. Ennakoivalla ohjauksella pyritään vähentämään rakentamisen virheitä.

Hallitus muuttaa viime hallituskaudella hyväksyttyä rakentamislakia hallitusohjelman mukaisesti. Rakentamislakia korjataan niin, että hallinnollinen taakka kevenee, byrokratia vähenee, valitusoikeus selkeytyy ja päävastuullisen toteuttajan vastuu täsmentyy. Lisäksi lakiin määritellään rakentamislupien käsittelyaikatakuu. Uusi rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025, ja tavoitteena on saada muutokset voimaan samaan aikaan uuden lain kanssa. Lakimuutoksen vaikutuksia kuntiin ja kuntatalouteen ei pystytä vielä arvioimaan, koska valmistelu on vielä kesken.

Uusiutuvan energian direktiivin keskeisimmät kuntia koskevat velvoitteet liittyvät uusiutuvan energian luvitusprosessiin. Merkittäviä suoria kustannusvaikutuksia kunnille ei ole, mutta luvituksen enimmäiskeston muutokset voivat edellyttää kunnan lupaviranomaisten lisäresursointia. Uusiutuvan energian direktiivin tarkistus tuli voimaan marraskuussa 2023 ja sen kansalliseen toimeenpanoon on aikaa 18 kuukautta.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

Tulosalue: Hallinto, Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin ja elinvoiman edistäminen 2030 mennessä		
Strategiatavoite: Hyvinvointi		
Strategiasta johdettu vaikuttavuus-/palvelutavoite	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari, tunnusluku/tavoitearvo
Panostamme hallinnon avoimuuteen ja tiedolla johtamiseen.	Keskusteleva lautakuntatyöskentely, osaava/koulutettu henkilöstö, hyvin valmistellut kokousasiat	Itsearviointi
Toteuma: Lautakunta työskentely oli keskustelevaa, puheenjohtajisto osallistui mm. rakennusmestarin haastatteluihin. Henkilöstön kesken pidettiin kuukausittain tiimipalavereita.		
	Ilmastolain mukainen ilmastosuunnitelma valtuustokaudella	toimintakertomus
Toteuma: Kunnanvaltuusto hyväksyi 10.3.2025 § 7 Lemin ilmastosuunnitelman 2025-2029.		
Strategiatavoite: Elinvoima		
Strategiasta johdettu vaikuttavuus-	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari, tunnusluku/tavoitearvo
Meillä on toimivat ja monipuoliset sähköiset palvelut.	Käsitellään rakennuslupahakemukset kohtuullisessa ajassa	Hakemusten keskimääräinen käsittelyaika
Toteuma: Luvat käsiteltiin kohtuullisessa ajassa. Viivettä käsittelyyn saattoi aiheuttaa poissaolot ja sähköisen järjestelmän muutostyöt.		
Strategiatavoite: Vakaa ja tasapainoinen kuntatalous		
Strategiasta johdettu vaikuttavuus-	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari, tunnusluku/tavoitearvo
Tehostamme toimintoja ja etsimme uusia työskentelytapoja.	Henkilöstö kouluttaminen uusiin työtapoihin.	Itsearviointi
Toteuma: Tehostamista tehtiin mm. omavalvonta järjestelmä, teiden ja katujen kunnossapito.		

Teknisen toimen hallinto

Tuloslaskelma	Tp 2024	Alkuper. ta 2025	Ta-muutos	Muutettu talousarvio	Toteuma 2025	Tot. %	Yliitys/alitus
Myyntituotot	18 391	19 800	0	19 800	20 144	101,7	-344
Maksutuotot	19 355	12 000	0	12 000	12 007	100,1	-7
Tuet ja avustukset	130	0	0	0	2 185	0,0	-2 185
TOIMINTATUOTOT	37 876	31 800	0	31 800	34 336	108,0	-2 536
Palkat ja palkkiot	-162 183	-142 679	0	-142 679	-130 722	91,6	-11 957
Henkilösivukulut	-35 082	-30 980	0	-30 980	-28 330	91,4	-2 651
Henkilöstökulut	-197 265	-173 659	0	-173 659	-159 052	91,6	-14 608
Muiden palveluiden ostot	-52 724	-57 737	0	-57 737	-65 937	114,2	8 200
Palvelujen ostot	-52 724	-57 737	0	-57 737	-65 937	114,2	8 200
Ostot tilikauden aikana	-593	-1 000	0	-1 000	-676	67,6	-324
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-593	-1 000	0	-1 000	-676	67,6	-324
Vuokrat	-12 751	-15 117	0	-15 117	-14 768	97,7	-349
Muut toimintakulut	-50	0	0	0	-202	0,0	202
Muut toimintakulut	-12 801	-15 117	0	-15 117	-14 970	99,0	-147
TOIMINTAKULUT	-263 383	-247 514	0	-247 514	-240 634	97,2	-6 879
TOIMINTAKATE	-225 507	-215 714	0	-215 714	-206 298	95,6	-9 415

Tunnuslukuja

Tekninen hallinto	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Kokoukset	6	6	8	6
Käsitellyt asiat	43	31	60	47
Henkilöstö 31.12.	4	2	2	2
Henkilötyövuosi	-	2,38	-	1,93
Rakennusluvut *)	20	16	-	25
josta uudet rakennukset	13	10	-	6
Rakentamisluvat				31
Toimenpideluvat	20	13	-	-
Ilmoitusluvut	28	16	-	-
Suunnittelutarve- ja poikkeamisratkaisut	2	1	-	-
Tarkastukset ja katselmukset	73	52	-	-
Ylimääräiset katselmukset	12	13	-	-
Aloituskokoukset	3	5	-	-

*) 1.1.2025 voimaan tullut rakentamislain uudistus mahdollistaa alle 30 m² rakennusten rakentamisen ilman rakentamislupaa.

Kiinteistötoimi ja tukipalvelu

Tilivelvollinen: tekninen johtaja

Palvelusuunnitelma

Ympäristönhoidon tehtävänä on hoitaa luonnon-, viherympäristöjä sekä ehkäistä ympäristöongelmien syntymistä. Ympäristönsuojelun yleiset tehtävät eli ympäristön tilan seuranta sekä ympäristön tilan ja luonnonsuojelun edistäminen. Vieraslajien torjuntaan kiinnitetään huomiota vuonna 2025. Pyrimme yhteistyössä yhdistysten kanssa järjestämään talkoopäiviä alku- ja loppukesälle, jolloin vieraslajeja torjutaan.

Liikenneväylien osalta tavoitteena on ihmisten ja ajoneuvojen liikkuminen turvallisesti muita ihmisiä ja luontoa häiritsemättä. Kunnan hoitama tiestö ja kevyen liikenteen väylät pidetään kunnossa kaikkina vuoden ja vuorokauden aikoina.

Sisäisen palvelutoiminnan tavoitteena on pitää laadukas konekanta ja riittävä materiaalivarasto rutiinitehtävien hoitamiseksi. Koneiden toimintavarmuuden pitää olla hyvä eivätkä korjauskustannukset saa olla kohtuuttomat. Varastosta täytyy löytyä tarvikkeet mm. ennalta arvaamattomien vesi- ja viemärilinjojen korjauksiin.

Kunnan omistamien kiinteistöjen hallinta kuuluu tekniselle lautakunnalle ja muut toimialat ja kiinteistöjen vuokraajat ovat ainoastaan kiinteistöjen käyttäjiä. Kiinteistöjen rakentamisesta ja peruskorjaamisesta päätetään vuosittain talousarviossa. Kiinteistöt pidetään käyttökunnossa ja pyritään estämään ennakolta suurien korjauskustannusten synty. Kunnossapitona tehtävistä korjauksista ja ylläpidosta vastaavat tekninen lautakunta ja teknisten palvelujen toimiala tämän tulosalueen määrärahoilla. Tulosalueelle kuuluvat myös kunnan ruoka- ja siivouspalvelut.

Maa- ja metsätilojen avulla tarjotaan kuntalaisille hyviä virkistysmahdollisuuksia metsäntuottoa unohtamatta. Kaavoituksella tehostetaan alueiden käyttöä. Metsänhoitotoimenpiteitä tehtäessä otetaan huomioon kuntalaisen virkistysmahdollisuudet ja luonto. Puistot ja yleiset alueet pidetään viihtyisinä ja toimivina. Leikkikentät, laiturit, matonpesupaikat ja venepaikat pidetään käyttökelpoisina ja siisteinä koko kesän

Energiatohokkuusdirektiivi

Energiatohokkuusdirektiivin toimeenpanossa tavoitteena on saada merkittävä osa kuntien energiatohokkuusvelvoitteista toteutettua kunta-alan vapaaehtoisella energiatohokkuussopimuksella. Sopimuskauden 2026–2035 neuvottelut tullaan aloittamaan vuoden 2024 aikana. Mikäli sopimustoiminnalle ei saada neuvoteltua jatkokautta tai kannustimien puutteessa kuntia ei saada liittymään sopimukseen, on energiatohokkuusdirektiivin toimeenpanossa vapaaehtoisuuteen perustuva menettely korvattava velvoittavilla säädöksillä. Tällöin vaihtoehtoina ovat kuntakohtainen sitova energiansäästövelvoite tai sitova velvoite korjata vuosittain 3 % rakennuskannasta

lähes nollaenergiatasoon. Sopimustoiminnalla voitaisiin myös toimeenpanna osa niistä toimista, joita kunta-alalle kohdistuva 1,9 % sitova vuotuinen energiankäytön vähentämisvelvoite edellyttää.

Energiatehokkuusdirektiivi tuli voimaan marraskuussa 2023 ja sen kansalliseen toimeenpanoon on aikaa kaksi vuotta. Kansallista toimeenpanoa tehdään työ- ja elinkeinoministeriön johdolla. Osa velvoitteista on tullut voimaan jo vuoden 2024 alusta. Direktiivin velvoitteiden toteuttaminen tulee joka tapauksessa vaatimaan kunnilta entistä tarkempaa tiedonkeruuta ja seurantaa rakennuksista, rakennusten korjauksista ja energiankulutuksesta sekä myös lisäinvestointeja. Päivitetty kansallinen energiatehokkuuslaki on tarkoitus antaa eduskunnalle viimeistään vuoden 2025 alkupuolella.

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi

Euroopan unionin neuvosto, Euroopan parlamentti ja komissio pääsivät alustavaan sopuun (trilogisopu) rakennusten energiatehokkuusdirektiivistä joulukuussa 2023. Euroopan parlamentti on hyväksynyt 12.3.2024 äänestyksessä direktiivin sisällön. Lopullisesti direktiivi hyväksytään Euroopan neuvoston äänestyksessä. Neuvotteluissa poistettiin suuria investointeja asuinrakennuksille edellyttäneet perusparannusvelvoitteet, jotka olisivat koskeneet myös kuntia. Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi kuitenkin lisää muun muassa rakennusten energiatehokkuuden parantamiseen ja latausinfrastruktuuriin kuuluvia velvoitteita.

Joulukuussa saavutetun trilogisovun mukaiset latausinfraovelvoitteet olisivat toteutuessaan mittavat. Pelkästään olemassa oleviin kuntakonsernien muihin kuin asumiseen tarkoitetuille kiinteistöille (yli 20 autopaikkaa) tulisi Kuntaliiton arvion mukaan asentaa vuoden 2026 loppuun mennessä noin 36 000 latauspistettä tai noin 180 000 putkitusta kaapelointia varten tai mahdollisesti yhdistelmä molempia. Latauspistemäärästä noin 16 000 perustuu nykyisen latauspiste- ja automaatiolain (733/2020) vaatimukseen. Direktiivi sisältää myös velvoitteita polkupyörien pysäköintipaikkojen rakentamiseen. Varsinainen toimeenpano alkaa direktiivin tultua voimaan.

Kunnan ilmastosuunnitelma

Ilmastolain 14 a §:n mukaan kunnan on laadittava tai päivitettävä ilmastosuunnitelma vähintään kerran valtuustokaudessa. Suunnitelman tulee sisältää muun muassa päästövähennystavoite ja toimet kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Lisäksi kunnan on seurattava suunnitelman toteutumista ja otettava se huomioon kuntastrategiassa ja kunnan toimintakertomuksessa. Ensimmäinen ilmastolain mukainen ilmastosuunnitelma tulee valmistua valtuustokaudella 2025–2029.

Julkisen sektorin tilaohjelma ja kuntien sote-kiinteistöt

Kuntien hyvinvointialueille vuokraamien sote-kiinteistöjen lain mukaisen vuokra-ajan päättymisen vuonna 2026 vaikuttaa kuntien saamiin vuokratuloihin ja sote-kiinteistöjen yhtiöittämiseen.

Julkisen sektorin tilaohjelma on käynnistymässä keväällä 2024. Ohjelma toimeenpanee osaltaan pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman kirjauksia tilojen käytön tuottavuudesta ja kehittämisestä. Ohjelman tavoitteena on saada aikaan tuottavuusohjelman mukaisia säästöjä sekä edistää julkisen sektorin tilankäytön tehokkuutta ja johtamista. Lisäksi ohjelman keskeisenä tavoitteena on muodostaa jaettu tilannekuva julkisen sektorin tiloista ja niiden kehittämistarpeista. Ohjelman alkuvaiheessa muodostetaan tilannekuva erityisesti kuntien omistamasta sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tilakannasta ja sen tulevaisuudesta. Tilannekuva perustuu hyvinvointialueiden palveluverkkosuunnitelmiin, muihin linjauksiin koskien tilojen kehittämistä ja tiloista luopumista, investointisuunnitelmiin sekä ilmastotavoitteisiin. Ohjelman tavoitteena on tukea kuntia tilakysymyksien ratkaisussa.

Sote-uudistuksessa kuntien omistuksessa olleet sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen käytössä olleet kiinteistöt jäivät kuntien omistukseen ja hyvinvointialueet vuokrasivat ne kunnilta. Uudistuksen voimaantuloon liittyvä voimaannanolaki (616/2021) ja vuokra-asetus (272/2022) määrittelevät alkuvuosien vuokra-ajan ja vuokratason. Mikäli kunta jatkaa näiden tilojen vuokraamista hyvinvointialueille laissa määrätyn vuokra-ajan jälkeen, on kuntien yhtiöitettävä vuokraustoiminta ja samalla kiinteistöjen vuokraehdot neuvotellaan uudestaan.

Hyvinvointialueiden palveluverkkopäätöksillä on kiinteistöjen kautta suora vaikutus kuntien talouteen. Hyvinvointialueiden jo valmistuneiden palveluverkkosuunnitelmien perusteella kiinteistöistä jäisi tyhjilleen 30–50 prosenttia kunnasta riippuen. Jos hyvinvointialue luopuu kiinteistön käytöstä, tulee kunnan järjestää kiinteistölle uusi käyttö, myydä se, purkaa tai kaavoittaa kiinteistö uuteen käyttöön. Kunnalle tyhjenevä tai kokonaan käyttöä vaille jäävä kiinteistö voi kuitenkin aiheuttaa merkittävän negatiivisen vaikutuksen. Kunnalla on näissä tilanteissa tietyin ehdoin mahdollisuus korvaukseen sote-voimaannanolaisissa olevien kriteerien perusteella (ns. kompensaatiosääntely).

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

Tulosalue: Kiinteistötoimi ja tukipalvelut, Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin ja elinvoiman edistäminen 2030 mennessä		
Strategiatavoite: Hyvinvointi		
Strategiasta johdettu vaikuttavuus-/palvelutavoite	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari, tunnusluku/tavoitearvo
Työtilat ovat turvallisia ja terveitä.	Kuntotarkastus vuosittain teknisen johtajan johdolla	Kiinteistön ylläpitokustannukset, ylläpito- ja korjaustoimenpiteiden lkm
Toteuma: Kuntotarkastuksia tehdään vuosittain erikohteissa ja ylläpitokustannuksia seurataan kohteittain.		
	Koneiden toimintavarmuuden parantaminen: riittävä materiaalivarasto, ennakkoiva huolto.	Korjaus- ja huoltokustannukset, tarvikkeiden määrä
Toteuma: Varastot olivat riittävät ja ennakkoivaa huoltoa toteutettiin mm. jätevesipumppaamoiden osalla.		
Strategiatavoite: Elinvoima		
Strategiasta johdettu vaikuttavuus-	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari, tunnusluku/tavoitearvo
Panostamme sujuviin liikenneyhteyksiin.	Liikenneväylät pidetään kunnossa kaikkina vuoden ja vuorokauden aikoina	Toimiva liikenneturvallisuuksuystöryhmä, palautekyselyt
Toteuma: Talvikunnossapidossa oli käytössä Routa järjestelmä, josta kuntalaiset näkivät milloin kunnossapitotöitä oli tehty. Liikenneturvallisuuksuystöryhmä toimi hyvin.		
Pidämme asuin ympäristön viihtyisänä.	Leikkikenttien, laitureiden, matonpesupaikkojen ja venepaikkojen käyttökelpoisuus ja siisteys läpi kesän.	Käyttöaika
Toteuma: Matonpesupaikkojen häiriöiden määrä väheni korjaustöiden jälkeen. Rantaimetyyskaivo kirkonkylälle on kehityskohteena.		

Kiinteistötoimi ja tukipalvelu

Tuloslaskelma	Tp 2024	Alkuper. ta 2025	Ta-muutos	Muutettu talousarvio	Toteuma 2025	Tot. %	Ylitys/alitus
Myyntituotot	888 885	942 815	-21 300	921 515	945 984	102,7	-24 469
Tuet ja avustukset	15 724	0	0	0	6 353	0,0	-6 353
Muut toimintatuotot	988 040	965 715	248 900	1 214 615	1 280 484	105,4	-65 870
Valmisteverastojen muutos	9 377	0	0	0	0	0,0	0
TOIMINTATUOTOT	1 902 026	1 908 529	227 600	2 136 129	2 232 821	104,5	-96 692
Palkat ja palkkiot	-510 065	-531 144	0	-531 144	-562 573	105,9	31 429
Henkilösivukulut	-114 325	-118 378	0	-118 378	-123 348	104,2	4 971
Henkilöstökulut	-624 390	-649 522	0	-649 522	-685 922	105,6	36 400
Muiden palveluiden ostot	-436 430	-436 528	0	-436 528	-499 086	114,3	62 557
Palvelujen ostot	-436 430	-436 528	0	-436 528	-499 086	114,3	62 557
Ostot tilikauden aikana	-552 689	-595 600	0	-595 600	-531 631	89,3	-63 969
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-552 689	-595 600	0	-595 600	-531 631	89,3	-63 969
Vuokrat	-342 949	-338 515	16 600	-321 915	-331 981	103,1	10 066
Muut toimintakulut	-2 701	-400	0	-400	-6 225	1 556,3	5 825
Muut toimintakulut	-345 650	-338 915	16 600	-322 315	-338 207	104,9	15 892
TOIMINTAKULUT	-1 959 158	-2 020 565	16 600	-2 003 965	-2 054 845	102,5	50 880
TOIMINTAKATE	-57 132	-112 036	244 200	132 164	177 977	134,7	-45 812
Laskennalliset kustannukset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-233 040	-236 500	-207 600	-444 100	-438 142	98,7	-5 958
Kertaluonteiset poistot	-8 130	0	0	0	0	0,0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-241 170	-236 500	-207 600	-444 100	-438 142	98,7	-5 958
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-298 302	-348 536	36 600	-311 936	-260 165	83,4	-51 771

Toimintakulujen ylitykset: Kiinteistöpalveluissa määräaikaisen palkkana oli talousarviossa varaus kuudelle kuukaudelle, mutta sijaisuustyösuhdetta jatkettiin elokuun loppuun asti. Talousarvion palkkana oli käytetty myös liian pientä arvoa ja näistä johtuva ylitys oli 5 200 euroa. Siivouspalveluissa ei varauduttu sijaisten palkkoihin, joista tuli 10 100 euron ylitys. Päättäneistä palvelussuhteista johtui 12 500 euron loma- ja lomapäiväkorvaukset. Erilliskorvauksiakin maksettiin 10 200 euroa enemmän. Kuukannien koulun leasingvuokrat ylitti talousarvion 21 800 eurolla (korkovaihtelu).

Tunnuslukuja

Kiinteistötoimi ja tukipalvelut	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Henkilöstö 31.12.	20	17	15	15
- vakinaiset	17	15	15	15
- sijaiset, määräaikaiset	1	2	0	0
- työllistetyt	2	0	0	0
Kesätyöllistetyt nuoret, lkm	10	9	8	7
Henkilötyövuosi	-	15,39	-	15,57

Vesihuolto

(Tilivelvollinen tekninen johtaja)

Palvelusuunnitelma

Vesihuolto on kunnan elintärkeä peruspalvelu. Sen tehtävänä on turvata puhtaan veden saatavuus ja jäteveden asianmukainen käsittely vesi- ja viemärilaitoksen toiminta-alueella. Vesihuollon eriyttäminen tapahtuu kirjanpidollisena taseyksikkönä.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

Tulosalue: Vesihuolto, Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin ja elinvoiman edistäminen 2030 mennessä		
Strategiatavoite: Hyvinvointi		
Strategiasta johdettu vaikuttavuus-	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari, tunnusluku/tavoitearvo
Tuotamme hyvinvointia edistäviä ennaltaehkäiseviä palveluita.	Toimiva ja häiriötön vesihuolto. Vesihuoltolaitokset kunnossa, osaava henkilöstö.	palautekyselyt (webropol)
Toteuma: Vesihuollon osalta aloitetaan operointi Lappeenrannan Energian kanssa 1.1.2026.		
	Toimintavarma ja laadukas vesiaitos: Mahdollisimman vähän häiriöitä.	häiriöiden määrä kpl/vuosi, > 3
Toteuma: Kaksi vesijohtovuotoa (20.1./Pajatie, vuoto oli yrityksen pihalla) ja kesäkuussa ollut vuoto aiheutui runkolinjan päässä olleen tulpan irtoamisesta.		
	Talousveden laatuvaatimukset täyttyvät: Tehdään aktiivisesti tutkimuksia veden laadusta	vesianalyysit
Toteuma: Vesianalyysit oli nähtävillä kunnan nettisivuilla.		
	Viemäreiden laadukas toimivuus: Muista kuin sähkökatkoista aiheutuvat toimintahäiriöt.Mahdollisimman vähän	häiriöiden määrä kpl/vuosi, > 3
Toteuma: Viemäritukoksia oli yksi. Tästä ei aiheutunut vahinkoa kiinteistöille tai ympäristölle.		
	Jätevesilinjojen toimivuus: Jäteveden vuodot minimoidaan	m³/ vuosi
Toteuma: Vuotovesiä saatiin pois kaivojen ja kansistojen korjauksilla.		

Vesihuolto

Tuloslaskelma	Tp 2024	Alkuper. ta 2025	Ta- muutos	Muutettu talousarvio	Toteuma 2025	Tot. %	Ylitys/ alitus
Myyntituotot	403 754	491 300	0	491 300	412 335	83,9	78 965
Muut toimintatuotot	418	0	0	0	79	0,0	-79
TOIMINTATUOTOT	404 172	491 300	0	491 300	412 415	83,9	78 885
Palkat ja palkkiot	-1 403	0	0	0	-23	0,0	23
Henkilösivukulut	-314	0	0	0	-34	0,0	34
Henkilöstökulut	-1 718	0	0	0	-58	0,0	58
Muiden palveluiden ostot	-316 534	-289 761	-8 000	-297 761	-317 415	106,6	19 654
Palvelujen ostot	-316 534	-289 761	-8 000	-297 761	-317 415	106,6	19 654
Ostot tilikauden aikana	-71 962	-124 800	0	-124 800	-134 627	107,9	9 827
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-71 962	-124 800	0	-124 800	-134 627	107,9	9 827
Vuokrat	-1 010	-900	0	-900	-975	108,4	75
Muut toimintakulut	-1 609	-1 000	0	-1 000	-1 783	178,3	783
Muut toimintakulut	-2 619	-1 900	0	-1 900	-2 758	145,2	858
TOIMINTAKULUT	-392 832	-416 461	-8 000	-424 461	-454 857	107,2	30 396
TOIMINTAKATE	11 339	74 839	-8 000	66 839	-42 443	-63,5	109 282
Laskennalliset kustannukset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-64 997	-64 800	0	-64 800	-71 256	110,0	6 456
Poistot ja arvonalentumiset	-64 997	-64 800	0	-64 800	-71 256	110,0	6 456
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-53 658	10 039	-8 000	2 039	-113 699	-5 576,2	115 738

Toimintakate 109 300 euroa huonompi: Toimintatuotot eivät toteutuneet arvioidusti. Myydyin veden ja jäteveden määrä vähentynyt edellisvuodesta. Toimintakulut ylittivät arvioidusta 30 400 euroa. Tilikaudella kahden putkirikon korjaukset aiheuttivat kalusto- ja kunnossapitokulujen ylittymisen.

Tunnuslukuja

Vesihuolto	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Liittymät, kpl	635	636	638	639
- josta uudet liittymät	2	0	2	3
Talousvesinäytteet				
Oma valvonta, krt/v	3	3	3	3
Jatkuva seuranta, krt/v	3	3	3	3
Jaksottaiset, krt/v	1	1	1	1
Laitoksen toimintavarmuus				
Häiriöiden määrä (talousvesi)	1	2	< 3	< 3
toimintahäiriö (jätevesi,	1	2	< 3	< 3
Pumpattu talousvesi, m ³ /v	57 983	43 571	70 000	-
Ostettu talousvesi, m ³ /v	-	26 973		75 824
Vastaanotettu jätevesi, m ³ /v, Toikansuo	77 513	94 636	75 000	-
Laskutettu vesimäärä m ³ /v	70 496	71 854	70 000	66 367
Laskutettu jätevesimäärä, m ³ /v	60 334	63 425	65 000	51 016
Veden myyntihinta (alv 0)	1,89	1,86	1,89	1,89
Jäteveden myyntihinta (alv 0)	4,16	4,11	4,16	4,16

Tekninen lautakunta

Tuloslaskelma	Tp 2024	Alkuper. ta 2025	Ta- muutos	Muutettu talousarvio	Toteuma 2025	Tot. %	Ylitys/ alitus
Myyntituotot	1 311 030	1 453 915	-21 300	1 432 615	1 378 464	96,2	54 151
Maksutuotot	19 355	12 000	0	12 000	12 007	100,1	-7
Tuet ja avustukset	15 854	0	0	0	8 538	0,0	-8 538
Muut toimintatuotot	988 457	965 715	248 900	1 214 615	1 280 564	105,4	-65 949
Valmisteverastojen muutos	9 377	0	0	0	0	0,0	0
TOIMINTATUOTOT	2 344 073	2 431 629	227 600	2 659 229	2 679 572	100,8	-20 343
Palkat ja palkkiot	-673 651	-673 823	0	-673 823	-693 318	102,9	19 495
Henkilösivukulut	-149 722	-149 358	0	-149 358	-151 713	101,6	2 355
Henkilöstökulut	-823 373	-823 181	0	-823 181	-845 031	102,7	21 849
Muiden palveluiden ostot	-805 688	-784 026	-8 000	-792 026	-882 437	111,4	90 411
Palvelujen ostot	-805 688	-784 026	-8 000	-792 026	-882 437	111,4	90 411
Ostot tilikauden aikana	-625 244	-721 400	0	-721 400	-666 934	92,4	-54 466
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-625 244	-721 400	0	-721 400	-666 934	92,4	-54 466
Vuokrat	-356 710	-354 532	16 600	-337 932	-347 725	102,9	9 792
Muut toimintakulut	-4 359	-1 400	0	-1 400	-8 210	586,4	6 810
Muut toimintakulut	-361 070	-355 932	16 600	-339 332	-355 935	104,9	16 603
TOIMINTAKULUT	-2 615 374	-2 684 540	8 600	-2 675 940	-2 750 337	102,8	74 397
TOIMINTAKATE	-271 301	-252 910	236 200	-16 710	-70 765	423,5	54 054
Laskennalliset kustannukset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-298 037	-301 300	-207 600	-508 900	-509 398	100,1	498
Kertaluonteiset poistot	-8 130	0	0	0	0	0,0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-306 167	-301 300	-207 600	-508 900	-509 398	100,1	498
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-577 468	-554 210	28 600	-525 610	-580 162	110,4	54 552

2.1.1 Investointien toteutuminen

Valtuusto hyväksyy kokonaiskustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot hankeryhmille (harmautettu). Valtuusto antaa tilivelvolliselle/hankevastaavalle toimivaltuuden tarkistaa hankintamenon jaksottamista myöhemmin kokonaiskustannusarvion rajoissa. Lautakunta voi muuttaa hankeryhmän projekteja hankeryhmälle varatun määrärahan puitteissa. Valtuustoon nähden sitovat erät ovat harmaana. Määrärahojen siirto hankeryhmästä toiseen tulee käsitellä kunnanhallituksessa ja kunnanvaltuustossa.

Omaa rakentamista tai rakennuttamista sisältävät hankkeet on merkitty teknisen lautakunnan alle. Tekninen lautakunta on niistä hankkeista toteuttamis- ja budjettivastuussa. Rakennusinvestoinneista aiheutuvat käyttökustannukset kirjataan teknisen lautakunnan kiinteistötoimen ja tukipalvelujen tulosalueelle, josta ne sisäisinä vuokrina siirretään toiminnasta vastaavalle toimielimelle.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Investointiosa

Projekti/Hankeryhmä	Alkuperäinen talousarvio 2025	TA muutos 2025	Muutettu talousarvio	Toteuma 12/2025	Ylitys/alitus	Toteuma-%
302 Päälysteiden korjaukset litiä						
Menot	-10 000	10 000	0	0	0	0,0 %
Netto	-10 000	10 000	0	0	0	0,0 %
306 Juvolantie						
Menot	-140 000	69 500	-70 500	-30 116	-40 384	42,7 %
Tulot	98 000	-59 500	38 500	21 081	17 419	54,8 %
Netto	-42 000	10 000	-32 000	-9 035	-22 965	28,2 %
307 Päälysteiden korjaukset Kuuka						
Menot	-10 000	10 000	0	0	0	0,0 %
Netto	-10 000	10 000	0	0	0	0,0 %
309 Koulukeskus/Asfaltointi						
Menot	0	-10 300	-10 300	-10 326	26	100,3 %
Netto	0	-10 300	-10 300	-10 326	26	100,3 %
B300 Liikenneturvallisuus						
Menot	-160 000	79 200	-80 800	-40 442	-40 358	50,1 %
Tulot	98 000	-59 500	38 500	21 081	17 419	54,8 %
Netto	-62 000	19 700	-42 300	-19 361	-22 939	45,8 %

Päälysteidenkorjaukset litiä -hankkeen tavoitemäärittely

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 10 000 euroa. Investoinnilla tavoitellaan litiän tiestön palvelukyvyyn parantamista. Hanke on korjausinvestointi.

Toteuma: Hanketta ei toteutettu. Hankkeen määrärahat siirrettiin projektille 309 Koulukeskuksen asfaltointi 8 500 euroa ja projektille 414 Koulukeskuksen julkisivu/katto 1 500 euroa.

Juvolantie -hankkeen tavoitemäärittely

Hankkeen kokonaiskustannusarvio ajalla 2024-2027 on 420 000 euroa. Talousarviovuonna 2024 hanke ei ole edennyt. Investointitulot 294 000 euroa, nettoinvestointi 126 000 euroa. Investointi on jaksotettu uudelleen vuosille 2025-2027. Investoinnilla tavoitellaan Juvolantien palvelukyvyyn parantamista. Hanke on korjausinvestointi. Investointitulo on (70 %) laskettu ELY:n yksityistieavustusrajojen mukaisesti.

Toteuma: Hanke on käynnistynyt valvontakonsultin asiantuntijapalveluilla ja urakoitsijan valinnalla. Urakoitsija käynnistää työt vuoden 2025 aikana. Muutetusta talousarviosta siirtyi maksueriä vuodelle 2026.

Päällysteidenkorjaukset Kuukanniemi -hankkeen tavoitemäärittely

Toteuma: Hanketta ei toteutettu. Hankkeen määrärahat siirrettiin projektille 725 Päättä ajettavaan ruohonleikkuri 6 400 euroa ja projektille 414 Koulukeskuksen julkisivu/katto 3 600 euroa.

Investointiosa

Projekti/Hankeryhmä	Alkuperäinen talousarvio 2025	TA muutos 2025	Muutettu talousarvio	Toteuma 12/2025	Ylitys/alitus	Toteuma-%
352 Vanhan Pappilan automaatio						
Menot	-10 000	300	-9 700	-9 701	1	100,0 %
Netto	-10 000	300	-9 700	-9 701	1	100,0 %
B350 Hallinnon investoinnit						
Menot	-10 000	300	-9 700	-9 701	1	100,0 %
Netto	-10 000	300	-9 700	-9 701	1	100,0 %

Vanhan Pappilan automaatio -hankkeen tavoitemäärittely

Hankkeen kokonaiskustannusarvio 10 000 euroa. Investoinnilla tavoitellaan palvelukyvyn parantamista. Hanke on perusparannus.

Toteuma: Vanhan pappilan automaatio valmistui Oumanilta huhtikuussa. Säästynyt 300 euroa siirrettiin projektille 414 Koulukeskuksen julkisivu/katto.

Investointiosa

Projekti/Hankeryhmä	Alkuperäinen talousarvio 2025	TA muutos 2025	Muutettu talousarvio	Toteuma 12/2025	Ylitys/alitus	Toteuma-%
404 Koulukeskuksen katto						
Menot	-10 000	1 900	-8 100	-8 050	-50	99,4 %
Netto	-10 000	1 900	-8 100	-8 050	-50	99,4 %
409 Aurinkovoimala koulun katolle						
Menot	-22 000	5 700	-16 300	-16 276	-24	99,9 %
Netto	-22 000	5 700	-16 300	-16 276	-24	99,9 %
410 Valmistuskeittiön astiahuolto						
Menot	-40 000	0	-40 000	-13 426	-26 574	33,6 %
Netto	-40 000	0	-40 000	-13 426	-26 574	33,6 %
412 Koulukeskuksen kameravalvonta						
Menot	-12 000	5 400	-6 600	-6 580	-20	99,7 %
Netto	-12 000	5 400	-6 600	-6 580	-20	99,7 %
413 Koulukeskus, palovahinko						
Menot	0	0	0	-20 501	20 501	0,0 %
Tulot	0	0	0	17 028	-17 028	0,0 %
Netto	0	0	0	-3 473	3 473	0,0 %
414 Koulukeskus julkisivu/katto						
Menot	0	-70 500	-70 500	-4 994	-65 506	7,1 %
Tulot	0	55 200	55 200	0	55 200	0,0 %
Netto	0	-15 300	-15 300	-4 994	-10 306	32,6 %
415 Koulukeskus/varasto						
Menot	0	0	0	-956	956	0,0 %
Netto	0	0	0	-956	956	0,0 %
B400 Kouluinvestoinnit						
Menot	-84 000	-57 500	-141 500	-70 783	-70 717	50,0 %
Tulot	0	55 200	55 200	17 028	38 172	30,8 %
Netto	-84 000	-2 300	-86 300	-53 754	-32 546	62,3 %

Koulukeskuksen katto -hankkeen tavoitemäärittely

Hankkeen kokonaiskustannusarvio vuosina 2025-2027 on 130 000 euroa. Koulukeskuksen katon korjaustyöt aloitetaan pienillä korjaustoilla vuonna 2025. Varsinaiset korjaustyöt tehdään vuonna 2026-2027. Koulukeskuksen katon peruskorjaus on palvelukyvyn parantamista. Hanke on korjausinvestointi.

Toteuma: Koulukeskuksen katto -hanke valmistui elokuussa. Hankkeessa säästyneet määrärahat 1 900 euroa siirrettiin projektille 414 Koulukeskus julkisivu/katto.

Aurinkovoimala koulun katolle -hankkeen tavoitemäärittely

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 22 000 euroa. Aurinkovoimalan asentaminen koulukeskuksen katolle on osa kunnan vihreää siirtymää ja ilmastosuunnitelmaa sekä energiaomaisuuden ja huoltovarmuuden vahvistamista. Hanke on uusinvestointi.

Toteuma: Aurinkovoimala valmistui syyskuussa Kerabit Aurinkosähkö Oy:n toimesta. Hankkeessa säästyneet määrärahat 6 400 euroa siirrettiin projektille 414 Koulukeskus julkisivu/katto.

Valmistuskeittiön astiahuolto -hankkeen tavoitemäärittely

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 80 000 euroa. Vuonna 2025 keittiössä tehdään teknisiä muutoksia, joilla valmistellaan astiahuollon siirtoa sekä uusitaan alakaton akustolevyt. Vuonna 2026 asennetaan astianhuoltolinjasto. Hanke on korjausinvestointi ja seuraavan vuonna uusinvestointi.

Toteuma: Hanke käynnistyi kesäkuussa akustiikkalevyjen hankinnalla ja sähkötoilla. Lisäksi rakennettiin astioiden palautuspiste.

Koulukeskuksen kameravalvonta -hankkeen tavoitemäärittely

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 12 000 euroa. Kameravalvonnan parantaminen auttaa mm. mahdollisten ilkivalta tapausten selvittämistä. Hanke on kaluston uusinvestointi.

Toteuma: Koulukeskuksen kameravalvonnan uusimiseen saatiin kesäkuussa tarjoukset kolmelta urakoitsijalta. Työ tilattiin Turva Group Oy:ltä kokonaishintaan 5 900 euroa. Hankkeessa säästyneet määrärahat 6 100 euroa siirrettiin projektille 414 Koulukeskus julkisivu/katto.

413 Koulukeskus, palovahinko; 414 Koulukeskus julkisivu/katto 415 Koulukeskus varasto (uudet hankkeet)

Toteuma: Kesäkuun puolivälissä Lemin koulukeskuksella tuhotyön takia roska-astioista syttynyt tulipalo levisi koulukeskuksen tekniseen siipeen. Palossa tuhoutui keittiön toimistotila tarvikkeineen, pakastehuone, jäteastioita, pieni varastohuone sekä kattorakenteita. Koulukeskuksen sisätiloissa keittiö, ruokasali, eteistilat, teknisentyön tilat varastoineen kärsivät savu- ja nokivahinkoja ja ne jouduttiin siivoamaan sekä osa tiloista maalaamaan kapselointimaalilla. Tulipalosta arvioitiin 85 543 euron vahingot, josta vakuutusyhtiöltä saatiin 56 657 euron kertakorvaus. Suurin osa korjaustyöstä siirtyi vuodelle 2026.

Investointiosa

Projekti/Hankeryhmä	Alkuperäinen talousarvio 2025	TA muutos 2025	Muutettu talousarvio	Toteuma 12/2025	Ylitys/alitus	Toteuma-%
454 Hyvinvointiaseman peruskorjaus						
Menot	-10 000	2 700	-7 300	-7 284	-16	99,8 %
Netto	-10 000	2 700	-7 300	-7 284	-16	99,8 %
455 Paloaseman automaatio						
Menot	-10 000	-1 400	-11 400	-11 427	27	100,2 %
Netto	-10 000	-1 400	-11 400	-11 427	27	100,2 %
457 Palola paloilmaisinjärjestelmä						
Menot	-16 000	0	-16 000	0	-16 000	0,0 %
Netto	-16 000	0	-16 000	0	-16 000	0,0 %
B450 Hoitoalan rakennusinvestoinnit						
Menot	-36 000	1 300	-34 700	-18 711	-15 989	53,9 %
Netto	-36 000	1 300	-34 700	-18 711	-15 989	53,9 %

Hyvinvointiaseman peruskorjaus -hankkeen tavoitemäärittely

Hankkeen kokonaiskustannusarvio vuosina 2025-2027 on 40 000 euroa. Investoinnilla tavoitellaan rakennuksen palvelukyvyn parantamista. Hanke on korjausinvestointi.

Toteuma: Hyvinvointiaseman peruskorjaaminen tehtiin kesäkuussa huoneisiin 8 ja 9. Hankkeessa säästyneet määrärahat siirrettiin projektille 455 Paloaseman automaatio 1 400 euroa ja projektille 414 Koulukeskus julkisivu/katto.

Paloaseman automaatio -hankkeen tavoitemäärittely

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 10 000 euroa. Investoinnilla tavoitellaan rakennuksen palvelukyvyn parantamista. Hanke on uusininvestointi.

Toteuma: Paloaseman automaatio käynnistyi helmikuussa ja valmistui toukokuussa. Määrärahaylitys 14 00 euroa katettiin projektilta 454 Hyvinvointiaseman peruskorjaus.

Palola paloilmaisinjärjestelmä -hankkeen tavoitemäärittely

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 16 000 euroa. Palolan kiinteistö on käytössä ja parin vuoden aikana erheelliset paloilmoitukset ovat lisääntyneet. Investoinnilla tavoitellaan rakennuksen palvelukyvyn parantamista. Hanke on uusininvestointi.

Toteuma: Palolan paloilmaitinjärjestelmän uusiminen vaatii uudet suunnitelmat ja työ toteutus siirtyi vuodelle 2026.

Investointiosa

Projekti/Hankeryhmä	Alkuperäinen talousarvio 2025	TA muutos 2025	Muutettu talousarvio	Toteuma 12/2025	Ylitys/alitus	Toteuma-%
505 litiän pk automaatio						
Menot	-7 500	1 100	-6 400	-6 344	-56	99,1 %
Netto	-7 500	1 100	-6 400	-6 344	-56	99,1 %
506 Kuukanniemen pk automaatio						
Menot	-6 500	-200	-6 700	-6 709	9	100,1 %
Netto	-6 500	-200	-6 700	-6 709	9	100,1 %
B500 Päiväkoti-investoinnit						
Menot	-14 000	900	-13 100	-13 054	-46	99,6 %
Netto	-14 000	900	-13 100	-13 054	-46	99,6 %

litiän ja Kuukanniemen päiväkotien automaatio hankkeiden tavoitemäärittely

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 14 000 euroa. Investoinnilla tavoitellaan rakennuksen palvelukyvyn parantamista. Hanke on uusinvestointi.

Toteuma: Päiväkotien automaatiot valmistuivat huhtikuussa. Hankkeista säästyneet määrärahat 900 euroa siirrettiin projektille 414 Koulukeskus julkisivu/katto.

Investointiosa

Projekti/Hankeryhmä	Alkuperäinen talousarvio 2025	TA muutos 2025	Muutettu talousarvio	Toteuma 12/2025	Ylitys/alitus	Toteuma-%
708 litiä monitoimiareena						
Menot	-25 000	-31 500	-56 500	-41 992	-14 508	74,3 %
Tulot	0	16 500	16 500	12 598	3 902	76,3 %
Netto	-25 000	-15 000	-40 000	-29 394	-10 606	73,5 %
717 Laiturit Kirkonkylä						
Menot	-10 000	0	-10 000	-9 872	-128	98,7 %
Netto	-10 000	0	-10 000	-9 872	-128	98,7 %
B700 Siv ja liik investoinnit						
Menot	-35 000	-31 500	-66 500	-51 864	-14 636	78,0 %
Tulot	0	16 500	16 500	12 598	3 902	76,3 %
Netto	-35 000	-15 000	-50 000	-39 267	-10 733	78,5 %

litiän monitoimiareena -hankkeen tavoitemäärittely

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 25 000 euroa. Investoinnilla tavoitellaan palvelukyvyn parantamista. Hanke on uusinvestointi.

Toteuma: Hankkeelle tehtiin rahoitushakemus ja hankkeen kustannusarvio on 56 500 euroa. Tähän saadaan valtionavustusta 16 500 euroa. Valtuustolle esitettiin talousarviomuutokset. Hanke toteutui hakemusta pienempänä. Syväperusteinen Muga-monitoimiareena hiekkatekonurmimateriaalilla otettiin käyttöön syksyllä.

Laiturit kirkonkylä -hankkeen tavoitemäärittely

Hankkeen kokonaiskustannusarvio vuosina 2024-2025 on 20 000 euroa. Vuonna 2025 on suunniteltu investoitavaksi portti turvallisuuden parantamiseksi. Investoinnilla tavoitellaan palvelukyvyn parantamista. Hanke on uusinvestointi.

Toteuma: Laiturin päässä olevien vierasvenepaikkojen vuoksi portin lukitus olisi ollut hankala ja kallis toteuttaa. Tämän vuoksi määrärahalla toteutettiin pyydetty kameravalvonta Kuukanniemen ja kirkonkylän vene- ja uimarannoille.

Investointiosa

Projekti/Hankeryhmä	Alkuperäinen talousarvio 2025	TA muutos 2025	Muutettu talousarvio	Toteuma 12/2025	Ylitys/alitus	Toteuma-%
724 Nsnappy -omavalvonta						
Menot	-7 500	0	-7 500	-7 780	280	103,7 %
Netto	-7 500	0	-7 500	-7 780	280	103,7 %
725 Päältä ajettava ruohonleikkuri						
Menot	0	-6 400	-6 400	-6 349	-51	99,2 %
Netto	0	-6 400	-6 400	-6 349	-51	99,2 %
726 Ruokahuollon pakettiauto						
Menot	0	0	0	-12 263	12 263	0,0 %
Netto	0	0	0	-12 263	12 263	0,0 %
B710 Teknisen kalustoinvestoinnit						
Menot	-7 500	-6 400	-13 900	-26 392	12 492	189,9 %
Netto	-7 500	-6 400	-13 900	-26 392	12 492	189,9 %

NSnappy omavalvonta-hankkeen tavoitemäärittely

Hankkeen kokonaiskustannusarvio 7 500 euroa. Investoinnilla tavoitellaan palvelukyvyn parantamista. Nsnappy omavalvontapalvelulla seurataan keittiön ruokaturvallisuuden tasoa, digitalisoidaan omavalvontasuunnitelma sekä automatisoidaan lämpötilamittaukset, omavalvontatehtävät ja raportointi. Hanke on uusinvestointi kalustoon.

Toteuma: NSnappy-omavalvontalaitteet sijoitettiin Kuukanniemen koululle, koulukeskukselle sekä Kuukanniemen ja Iitiän päiväkotiin.

Päältä ajettava ruohonleikkuri -hanke (muutos tilikaudella)

Toteuma: Lemin kunnan sauvaohjattavan ruohonleikkurin moottori oli rikkoutunut. Koska leikkuri oli muuten hyvässä kunnossa, niin siihen oli järkevää hankkia vaihtomoottori. Määräraha investoinnille siirrettiin Liikenneturvallisuus -hankeryhmästä.

Ruokahuollon pakettiauto -hanke (uusi tilikaudella)

Joulukuussa hankittiin pakettiauto suoralla kaupalla, koska ateriakuljetukset aloitettiin omana toimintana tammikuussa 2026.

Investointiosa

Projekti/Hankeryhmä	Alkuperäinen talousarvio 2025	TA muutos 2025	Muutettu talousarvio	Toteuma 12/2025	Ylitys/alitus	Toteuma-%
806 Etäluettavat vesimittarit						
Menot	-56 000	12 600	-43 400	-43 875	475	101,1 %
Netto	-56 000	12 600	-43 400	-43 875	475	101,1 %
B800 Vesilaitosinvestoinnit						
Menot	-56 000	12 600	-43 400	-43 875	475	101,1 %
Netto	-56 000	12 600	-43 400	-43 875	475	101,1 %

Etäluettavat vesimittarit -hankkeen tavoitemäärittely

Teknisen lautakunnan päätöksellä 1.8.2024 § 16 Hankeryhmässä oli 40 000 euron määräraha. Lautakunnan käyttösuunnitelmassa kohteeksi oli merkitty Teollisuustien pumppaamon sähkökeskus. Hankkeelle 806 tehtiin nimimuutos Etäluettavat vesimittarit. Etäluettavien vesimittareita on suunniteltu vaihdettavan 208 000 euron arvosta vuosina 2024-2026. Investoinnilla tavoitellaan palvelukyvyn parantamista. Hanke on uusinvestointi.

Toteuma: Etäluettavat vesimittarit hankittiin maaliskuun aikana. Hankkeessa säästyneet määrärahat 12 600 euroa siirrettiin projektille 414 Koulukeskus julkisivu/katto.

Investointiosa

Projekti/Hankeryhmä	Alkuperäinen talousarvio 2025	TA muutos 2025	Muutettu talousarvio	Toteuma 12/2025	Ylitys/alitus	Toteuma-%
903 Jätevesipumppaamon saneeraus						
Menot	-30 000	0	-30 000	-29 710	-290	99,0 %
Netto	-30 000	0	-30 000	-29 710	-290	99,0 %
904 Tasausallas						
Menot	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
Netto	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
B900 Viemärlaitosinvestoinnit						
Menot	-40 000	0	-40 000	-29 710	-10 290	74,3 %
Netto	-40 000	0	-40 000	-29 710	-10 290	74,3 %

Viemärlaitosinvestoinnit -hankeryhmän tavoitemäärittely

Viemärlaitoksen 40 000 euron vuotuisilla määrärahoilla on varauduttu korjaamaan jätevesipumppaamoa ja tasausallasta.

Toteuma: Toukokuussa tehtiin pumppaamoiden kuntokartoitus, jonka perusteella saatiin selvyys jätevesipumppaamoiden kunnosta ja korjaustarpeista. Kuntokartoituksessa havaitut korjausta vaativista kohteista laadittiin tarjouspyyntö, joka lähetettiin kolmelle urakoitsijalle, joista edullisimman tarjouksen antanut urakoitsija Pumppu Center valittiin työ suorittamaan. Työ valmistui marraskuussa.

Tasausallasinvestointia ei toteutettu.

Investointiosa

Projekti/Hankeryhmä	Alkuperäinen talousarvio 2025	TA muutos 2025	Muutettu talousarvio	Toteuma 12/2025	Ylitys/alitus	Toteuma-%
A300 Tekninen lautakunta						
Menot	-442 500	-1 100	-443 600	-304 531	-139 069	68,6 %
Tulot	98 000	12 200	110 200	50 707	59 493	46,0 %
Netto	-344 500	11 100	-333 400	-253 824	-79 576	76,1 %

5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET, LEMIN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOS

5.1 Toimintakertomus 2025

Vesi- ja viemärilaitos

Vastuuhenkilönä toimii tekninen johtaja. Vesilaitoksen hoitajana on tekninen johtaja, työajan ulkopuolella teknisen palveluiden päivystäjä (puh. 040 623 4125).

Yleistä

Kunnallinen vesihuoltolaitos vastaa ja kehittää toimintatapoja, että sen asiakkailla on käytössä talousveden laatuvaatimusten ja -suositusten täyttävää talousvettä. Tavoitteena on varmatoiminen ja laadukas vesi- ja viemärilaitos.

Vesilaitos

Vesilaitoksen toiminta-alueeseen kuuluvat kirkonkylä, Kuukanniemi, Tuomelanpelto ja Mikonharju. Kunnan alueella toimii kolme osuuskuntaa, joista kaksi on vesiosuuskuntia ja yksi vesihuolto-osuuskunta.

Lemillä on kaksi vedenottamoa, jotka toimivat varavedenottamoina.

Varavedenottamot pidetään toiminta kuntoisina. Mahdollisen häiriötilanteen seurauksena varavedenottamot käynnistetään ja niistä pumpataan talousveden laatuvaatimusten ja suositusten täyttävää pohjavettä asiakkaille. Talousvesi käsitellään ja desinfioidaan ennen verkostoon pumppausta.

Lemin kunta allekirjoitti kesäkuussa 2024 tukkuvesisopimuksen ja heinäkuussa 2025 konsessiosopimuksen Lappeenrannan Energiaverkot Oy:n kanssa.

Viemärilaitos

Kunnan jätevedet pumpataan Lappeenrannan Energia Oy:n Toikansuon jätevedenpuhdistamolle puhdistettavaksi. Tavoitteena on minimoida viemäriverkoston vuotovedet savukonetta apuna käyttäen.

Lemin kunnalla ei ole hulevesiviemäriverkostoa, vaan kiinteistöjen hulevedet imeytetään maastoon.

Tunnuslukuja

Liittymät	639 kpl
Verkostoon pumpattu talousvesi	- m ³
Laskutettu vesimäärä	66 637 m ³
Laskutettu jätevesimäärä	51 016 m ³
Ostettu talousvesi	75 824 m ³
Jätevesimäärä (Toikansuolle)	- m ³
Veden ja jäteveden myyntihinta (alv 0)	1,89 €/m ³ ja 4,16 €/m ³ , yht. 6,05 €/m ³

5.2 Vesihuollon tuloslaskelma

	2025	2024
Vesi- ja jätevesimaksut (ulk)	394 698,10	387 888,07
Vesi- ja jätevesimaksut (sis)	17 637,05	15 866,17
Liikevaihto	412 335,15	403 754,24
Liiketoiminnan muut tuotot	79,40	417,54
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-134 626,91	-71 961,89
Palvelujen ostot	-317 415,02	-316 534,13
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-23,15	-1 403,23
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-33,12	-282,22
Muut henkilösivukulut	-1,25	-32,11
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-71 256,08	-64 997,16
Liiketoiminnan muut kulut	-2 758,02	-2 618,86
Liikelyli-/alijäämä	-113 699,00	-53 657,82
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	501,02	1 365,49
Muut rahoituskulut	-22 935,34	-20 106,78
Tilikauden yli-/alijäämä	-136 133,32	-72 399,11
Vesihuollon tuloslaskelman tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto	-20,5	-6,8
Voitto, %	-33,0	-17,9

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= $100 \cdot (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Korollinen vieras pääoma tarkoittaa liikelaitoksen taseen pitkä- ja lyhytaikaisen vieraan pääoman eriä 1–5 (Joukkovelkakirjalainat, Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, Lainat kunnalta, Lainat julkisyhteisöiltä, Lainat muilta luotonantajilta). Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat ovat sijoitettua pääomaa. Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Voitto, %

= $100 \cdot (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista.

5.3 Vesihuollon tase

	2025	2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Muut pitkävaikutteiset menot	3 905,42	5 521,58
Aineettomat hyödykkeet	3 905,42	5 521,58
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	672,75	672,75
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 104 691,06	1 133 116,26
Koneet ja kalusto	57 412,88	25 043,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 162 776,69	1 158 832,01
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 166 682,11	1 164 353,59
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 381,07	2 715,39
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	138 504,89	145 053,56
Muut saamiset	0,00	6 024,83
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	138 504,89	151 078,39
Saamiset yhteensä	138 504,89	151 078,39
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	138 504,89	151 078,39
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 307 568,07	1 318 147,37
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	1 734 640,55	1 734 640,55
Edell. tilikauden yli-/alijäämä	-1 837 340,51	-1 764 941,40
Tilikauden yli-/alijäämä	-136 133,32	-72 399,11
Oma pääoma yhteensä	-238 833,28	-102 699,96
Muut pakolliset varaukset	0,00	26 308,00
Pakolliset varaukset	0,00	26 308,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 381,07	2 715,39
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	578 610,68	666 550,57
Pitkäaikainen vieras pääoma	578 610,68	666 550,57
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	87 939,94	113 250,76
Ostovelat	39 304,34	98 985,47
Liittymismaksut ja muut velat	836 515,68	508 229,22
Siirtovelat	1 649,64	4 807,92
Lyhytaikainen vieras pääoma	965 409,60	725 273,37
Vieras pääoma yhteensä	1 544 020,28	1 391 823,94
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 307 568,07	1 318 147,37

	2025	2024
Vesihuollon taseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	-18,3	-7,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	374,4	344,4
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	-1 973	-1 837
Lainakanta, 31.12., 1 000 €	667	780
Vesihuollon alijäämäisten tulosten seurauksena tasessa oma pääoma on menetetty.		

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku liikelaitosten välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet liikelaitoksella on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo- ja rahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat + Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä)

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoina, osto-, siirto- ja muilla veloilla sekä korottomilla veloilla kunnilta/kuntayhtymiltä.

5.4 Vesihuollon rahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Liikelyli-/alijäämä	-113 699,00	-53 657,82
Poistot ja arvonalentumiset	71 256,08	64 997,16
Rahoitustuotot ja -kulut	-22 434,32	-18 741,29
Tulorahoituksen korjauserät	-26 308,00	26 308,00
Toiminnan rahavirta yhteensä	-91 185,24	18 906,05
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-73 584,60	-25 043,00
Investointien rahavirta yhteensä	-73 584,60	-25 043,00
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-164 769,84	-6 136,95
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-113 250,71	-113 250,72
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	12 573,50	34 084,49
Korottomien velkojen muutos kunnalta	322 269,71	26 598,00
Korottomien velkojen muutos muilta	-56 822,66	58 705,18
Rahoituksen rahavirta yhteensä	164 769,84	6 136,95
Vesihuollon rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v, 1 000 €	-410	-191
Investointien tulorahoitus, %	-88,2	-29,6
Laskennallinen lainanhoitokate	-0,4	0,1

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitullos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 \cdot (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus % -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

$$(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman erään Ylijäämä(alijäämä) ennen satunnaisia eriä lisätään korkokulut ja poistot ja arvonalentumiset ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.